» stappen te gaen ; wy zweeren van uw voorbeeld na te
» volgen. »

Dat schandael is een der gevolgen van al het kwaed dat er sedert eenige jaren in de gentsche universiteit verrigt wordt ; maer wy zyn er van overtuigd, uit het kwaed zal het goed spruiten : de ouders zullen meer en meer eenen afschrik krygen van eene hoogeschool waer men hunne kinders leert sterven gelyk dieren !

Men leest in *de Tyd*, van Brussel :

Zoo men geloof mag geven aen de loopende geruchten, zouden er in het ministerie ernstige verdeeldheden ontstaen zyn. Wy zyn niet in staet iets desaengaende stellig te kunnen verzekeren, maer het schynt dat M. Frère in vele punten anders denkt dan zyne ambtgenooten. Tusschen de liberale meerderheid zyn ook verscheidene leden die over den gang der zaken in geenendeele te vrede zyn. De vertegenwoordigers van Antwerpen, onder anderen, hebben het ongelukkig ontwerp van fortificatien, die mynheer Rogier hun wilde vereeren, nog niet vergeten. De vernederingen, welke de drie laetste kiezingen van Brussel aen M. Verhaegen, en dus ook aen het ministerie, hebben doen ondergaen, hebben ook tot moeijelykheden aenleiding gegeven. Ja, dit alles gaet zoo verre dat men reeds van eene verandering van ministerie hoort gewagen ; reeds begint men van M. H. de Brouckere te spreken. —Wy geven dit alles enkelyk als gerucht, zonder de echtheid er van te waerborgen.

Men schryft ons uit Leuven, 18 december :

Ik verhaest my om u de benoemingen te doen kennen die in de katholyke Universiteit komen gedaen te worden, ten gevolge des overlydens van den betreurden professor Van Oyen, al te vroeg aen zyne leerlingen, vrienden en wetenschappen ontnomen. De leergangen van proefondervindelyke natuerkunde en sterrekunde zyn toevertrouwd geworden aen M. den professor Docq, die reeds M. Van Oyen was opgevolgd in het leergestoelte van delfstof- en aerdkunde. Na volledigly ke alle de koersen van wetenschappen gevolgd te hebben in de katholyke Universiteit, werd M. Docq gelast met de leergangen van natuer- en wiskunde in het klein Seminarie van Bastogne. Naer Leuven geroepen na de dood van M. Crahay, heeft hy er twee jaren de delfstof- en aerdkunde onderwezen. Van 't begin af der ziekte van M. Van Oyen, was M. Docq gelast geworden met hem te vervangen ; hy gaf den leergang van natuerkunde ter groote voldoening der talryke studenten in wetenschappen, die met geluk vernomen hebben dat deze belangryke voor goed toevertrouwd geworden was aen eenen professor zoo uitmuntend door zyne wetenschap als door zyne voortreffelyke leerwyze.

Het leeraergestoelte van delfstof- en aerdkunde opengevallen zynde, heeft de Universiteit niet noodig gehad zich naer den vreemde te wenden, om aldaer eenen professor te gaen zoeken. Hare doorgaens nationale zending verstaende, heeft zy hare oogen geslagen op de jonge belgische geleerden en onder deze eenen keus gedaen, die de algemeene voldoening verwekt : immers zy heeft zich gelukkig geacht M. Lodewyk Henry, doktor in natuerlyke wetenschappen, by haer professors-korps te mogen voegen. Na schitterende studiën in de katholyke Universiteit, bekwam deze jonge geleerde den graed van doktor in wetenschappen voor den jury, die hem met eenparigheid van stemmen dezen graed toekende *met de grootste onderscheiding*. M. Henry kreeg de reisbeurs en bragt twee jaren door in Duitschland en Frankryk, alwaer hy alle de oogenblikken van zynen tyd toewydde aen de studie der wetenschappen. Tydens een gansch jaer werkte hy te Giessen, in het laboratorium van den atoom vermaerden Liebig, den eersten scheikundige van Europa, en reeds heeft hy de vruchten zyns arbeids medegedeeld aen de koninglyke Akademie van België, in verscheidene memoriën aen dewelke de Akademie de eer heeft gedaen van ze te laten drukken. 'T is aldus dat de katholyke Universiteit den moed weet op te beuren der belgische jongelingen die zich aen eene uitsluitelyk wetenschappelyke loopbaen toewyden.

Deze tweevoudige benoeming zal gewis de goedkeuring mededragen van alle de bevoegde mannen.

Laet my toe hier nog een woord by te voegen, om tegen het beweenelyk schouwspel dat de Gentsche Universiteit komt op te leveren, de vertroostelyke daedzaken te stellen die te Leuven geschieden. Acht dagen geleden, 160 studenten, alle werkende leden des Genootschaps van den H. Vincentius-à-Paulo, hebben zich in algemeene vergadering vereenigd, onder het voorzitterschap van Mgr. de Ram, rektor der universiteit, die hun eene loffelyke redevoering over de *liefdadigheid* heeft toegestuerd en eenen warmen oproep gedaen heeft tot hunne zelfopoffering en gansch christelyken iever. Overmorgen maendag, zal de Eerw. P. Dechamps voor de studenten der Universiteit de jaerlyksche onderrigtingen van den Advent openen, die eene voorbereiding zyn tot het Kersfeest. Het kan gebeuren dat ik mis ben, maer my dunkt dat het welsprekend woord van P. Dechamps een gezonder voedsel is voor de jeugd dan de godslasteringen des opstellers van den *National* en dezes gelyken, die voor een lyk dat men in den grafkuil gaet laten zinken, de afschuwelykste vervloekingen tegen de katholyke Kerk staen uit te braken.

Gy ziet het, Mynheer, indien van den eenen kant de goddeloosheid bedroevende verwoestingen aenregt onder de jeugd van ons land, is het gelukkig van te mogen bestatigen dat de godsdienst en ware wetenschappen een brandpunt vinden te Leuven, waer uit zy hare stralen schieten over gansch België. Overigens heeft het vertrouwen der huisgezinnen uitspraek gedaen : getuigen hiervan de 725 inschryvingen genomen in de katholyke Universiteit binnen de twee eerste maenden van dit akademisch jaer. De Universiteit van Leuven zal niet te kort blyven aen de zending die zy sedert welhaest vyf-en-twintig jaren vervult : steeds zal zy in hare liefde en bezorgdheid de belangen des vaderlands omhelzen, die onafscheidelyk vereenigd gaen met degenen des Godsdienst.

Aenveerd, enz. *Een vader van huisgezin.*

Een zonderlinge regter.

De mayor Foley, van Covidgton (Kentucky), doet zich sedert eenigen tyd door de zonderlingheid zyner vonnissen opmerken, zegt de *United-States-Messenger* :

Dezer dagen werd een man voor hem gebragt, die de verfoeijelyke gewoonte had zyne vrouw dagelyks te mishandelen. In plaets van den schuldige naer de gevangenis te zenden, vergenoegde zich onze regter met te zeggen :

« Ga, zoo het nog gebeurt zal ik u eigenhandig twee kletsen geven voor elken slag dien gy voortaen aen uwe vrouw zult toebrengen. »

Het is te denken, dat die man zyne vrouw niet meer zal mishandelen ; want de mayor Foley is zoo sterk als een Hercules, en de natuer heeft hem begaefd met twee vuisten, waermêe hy met een enkelen slag eenen os zou dooden.

Des anderendaegs bragt men een stoutmoedigen landlooper, den schrik der stad en omstreken, voor den eersten magistraet van Covington. De beschuldigde bekende met de grootste kalmte zyne misdaden, en hy scheen geenzins bevreesd te zyn op nieuw kennis met de gevangenis te maken.

Doch de mayor, die niet heel sterk geneigd was een onverbeterlyken schelm gedurende verscheidene maenden op de kosten der gemeente te voeden en te logeren wilde er zich in eens van ontslaen.

« Gevangenbewaerder, zegde hy, opstaende, breng den beschuldigde in de gevangenis ; zet hem achter de grendels tot dezen namiddag ten 4 ure ; op dit oogenblik zult gy met hem een einde maken.. « Gy weet dat uw tweeloop nooit zynen man mist. »

Nu die woorden op den plegtigsten toon te hebben uitgesproken, ging de nieuwe Salomon zitten en de veroordeelde werd naer de gevangenis gebragt. Men kan denken in welken treurensweerdigen toestand zich de arme duivel bevond. Hy bragt vyf volle uren door in doods-angst. Elke slag van het uerwerk was voor hem het sein van zynen dood.

Ten 4 ure verscheen de gevangenbewaerder met een oud jagtgeweer gewapend.

« Het noodlottig uer gaet slaen, zegde hy. Gy hebt nog slechts den tyd om een laetste gebed te doen. »

En hy verwyderde zich langzaem, terwyl hy, als by verzuim, de deur der cel open liet.

De eerste beweging van den gevangene was in eenen hoek op de kniën te vallen om te bidden. Doch het instinkt aen zelfsbehoud begon by hem te werken : toen hy zynen heul niet meer zag en dat de deur was opengebleven, verliet hy zyne cel ; hy ging eenen trap af zonder een levende ziel te ontmoeten, en begaf zich op de teenen naer de opene binnenplaets, welke insgelyks ledig was. O ! wat geluk ! de groote poort stond insgelyks open, met twee sprongen bevond de veroordeelde zich buiten de gevangenis en liep hy zoo hard hy kon en zonder om te zien buiten de stad en nam hy het vaste voornemen zich nooit meer te Covington te zullen vertoonen.

Men schryft uit Brussel, 20 december :

Heden is het eerste nummer verschenen van het nieuw brusselsch dagblad, *l'Echo du Parlement belge*, uitgegeven onder de bescherming van M. Verhaegen, te Brussel, en waervan M. Tindemans de hoofd-opsteller is.

De eerste fonds-artikel is eene korte schets van de leerstelsels der doktrinaire liberalen, van welke gezindheid M. Verhaegen de opperpriester, en de *Echo du Parlement* nu de tolk is.

In tegenwoordigheid van zoo talryke liberale bladen in de hoofdstad, vraegt men zich natuerlyk af, welke gewigtige redens er bestaen, om nog een nieuw uit te geven. Het antwoord hierop is waerschynlyk te zoeken in de vrees der *oude* knorrepotten, van door *jonge* voorspringers overvlengeld te worden.

— Dezer dagen heeft men aen M. Rogier eene poets gebakken, welke wy nogtans niet kunnen goedkeuren : de genoemde Francies Boterdaele, timmerman van stiel en bueraer van het koffyhuis van den Dierentuin alhier, heeft van den minister de decoratie van hovenier gekregen, en in den *Moniteur* staet by als dusdanig aengeduid. Of het nu advokaet Tylgat, bestuerder der beesten, is, die eerst aen M. de Jaegher en dan aen M. Rogier dien kemel heeft doen inzwelgen, weten wy niet, maer wy weten dat men te Gent zich verwondert van timmermans in hoveniers te zien veranderen. *(Vlaemsch land.)*

— M. Victor Cappellemans, oud-hoofdopsteller van den *Nord*, komt benoemd te worden tot hoofdopsteller van het *Journal de St-Pétersbourg*, met eene jaerwedde van 14,000 franks. Hy is eergisteren avond uit Parys naer Rusland vertrokken.

— Uit Neufchâteau schryft men dat de wolvin door den Koning gekwetst op de jagt van St-Hubertsdag, dood gevonden is door den wachter Jamotte na vyf dagen zoekens, en aenstonds naer Brussel gezonden is, volgens de bevelen van het hof; zy weegde omtrent 35 kilos.

— Er zyn te Antwerpen valsche vyffrankstukken in omloop, dragende het jaertal 1831, met de beeldtenis van Lodewyk-Philip. In de samenstelling dezer stukken komt eene groote hoeveelheid lood.

— Zaterdag laetsleden, om 4 ure 's namiddags, kwam eene arme vrouw, die onlangs van eene ziekte genezen was, aen de pomp van de Voetwegstraet te Gent, water halen ; zy spande al hare krachten in om zich het noodige water te verschaffen en na lang gewerkt te hebben, gelukte zy er in ; maer nauwelyks was zy met hare emmers eenige stappen ver, toen zy plotselings ten gronde viel en stierf.

Dit ongeval moet toegeschreven worden aen den te grooten arbeid dien men moet anwenden om uit die pomp water te krygen ; de ongelukkige laet een drietal kinders achter.

— Men zegt dat te Geerardsbergen en in de omstreken dezer stad eene dievenbedde zich ophoudt. Byna alle avonden, zegt de *Gazette van Geerardsbergen*, ziet men hier een langen en kloeken manskerel in een' vrouwen-

---

hy den geest gaf hield zyne reeds yskoude hand degene van Albert noch vast.

Deze, op zyne knien gezeten, en over het ligchaem des brigadiers gebogen, zocht hem nog te doen herleven ; maer de herbergier hernieuwde zyn aendringen opdat hy zich zou verwyderen, en, hem sterk by den arm vattende dwong hem op te staen.

— Wilt gy dan dood geschoten worden, sprak hy hem, als een laffe ellendige moordenaer !

— Maer wat kan ik doen.

— Vlugten en u verbergen.

— Dan zal ik als vlugteling gevonnisd worden ! welke schande !... Ah ! ik wil liever duizendmael sterven !...

— In 's hemels name ! jongeling ! luister naer myne stem, volg myn raed... het is een vriend, en een erkentelyke vriend, die u toespreekt... Stel vertrouwen in my... ik zal alles doen om u te redden.

En de ouderling trok Albert u zyn huis en sloeg de deur toe.

« Gelukkiglyk voor u, zegde by tot den soldaet, na hem op eene kleine kamer gebragt te hebben, in onze straet een der smalste en minst bezochtste der stad, misschien breekt de nacht nog aen eer men in uw regiment bemerkt dat gy en uw brigadier afwezig zyt ; maer in alle geval, zult gy den tyd hebben om te vlugten en om u aen alle opzoekingen te onttrekken.

« Maer, waer zal ik eene schuilplaets vinden? antwoordde Albert : wie zal er een fransche vlugteling willen ontvangen en zich blootstellen om hem te verbergen, aen het gevaer van eene byna zekere dood ?

« Ik ken iemand die alle gevaer zal trotseren om u te redden ; hy bewoont naby de stad een dorp, hetwelk door de geessel des oorlogs is gespaerd ; het is myn broeder en gy zult by hem in veiligheid zyn. Gy moet uwe krygsmans kleederen tegen een boeren pak verwisselen, en, morgen eer de zon opstaet, Heilsberg verlaten.

Albert bleef stilzwygend.

« Gy wilt dus voor den kop geschoten worden ! zegde hem de ouderling; laet ons zien, gy moet een besluit nemen ; antwoordt my, ik bezweer u er om.

« Ah, myn lieve heer, hoe ongelukkig is het lot eens vlugtelings, ik zal dus myn vaendel, Frankryk, myne familie een eeuwig vaerwel moeten zeggen, en myne moeder !

Tranen vloeiden over zyne wangen.

« Gy zult uwe moeder wederzien, myn vriend, antwoordde de ouderling; gy zyt niet verloren voor haer. Maer herinner u dat er twee getuigen ten uweu voordeelen kunnen verklaren. Laet het eerste oogenblik van verbittering voorby gaen welke door den dood des onder-officiers zal veroorzaekt worden ; heden zoudt gy veroordeeld worden door vooringenomene regters... Indien gy nog door regters veroordeeld werd ! Binnen eenige maenden zult gy u kunnen verregtveerdigen. Kom, myn vriend laet u aldus door de wanhoop niet neêrdrukken ; het is geene lafheid van eene dood te ontvlugten die men niet verdient heeft.... Indien gy, in weêrwil myner poogingen, verraden en gevat werd... Indien gy als moordenaer en vlugteling veroordeeld werd, zonder dat de verklaring van my en van myne dochter u konden redden, dan zoudt gy, ik twyfel er niet aen, als krygsman, kunnen sterven.

Toen scheen Albert de voorstellen van den herbergier te aenvaerden.

« Eh wel, dat het zoo zy, ik geef toe om de kansen der ontvlugting te beproeven ; ik zal u volgen waer gy my geleiden wilt ; ik zal by uwen broeder verborgen blyven... Dat de herbergzaemheid die hy my zal geven hem niet noodlottig weze.

Des anderendaegs in den avond, doorliep de bataillons overste van het 14 linie regiment, Henriet, de stad Heilsberg, welke hy belast was in bezit te nemen met verscheidene kompanien van dit regiment ; hy had de verschillige posten bezocht en trad het huis binnen waer hy zyn verblyf gevestigd had, toen een man in boeren gewaed zich voor hem aenbood :

« Wat wilt gy van my ? vroeg hem de bataillons-overste barsch en in de duitsche tael.

« Ik zou u in het byzonder willen spreken, kommandant.

De boer had in het fransch geantwoord hetgeen den overste eene groote verwondering baerde.

« In het byzonder ? vroeg deze, verduiveld ! er is dus kwestie van eene belangryke zaek ?

« Ja, kommandant.

« Gy zyt dus niet uit deze streek ?

« Neen, kommandant.

De kortheid dier antwoorden, de vaste toon waerop zy uitgesproken waren, hitsten de nieuwsgierigheid op van den overste ; hy deed den boer met hem in eene benedenzael treden.

« Nu, sprak hy tot den bezoeker, spreek, gy moogt het, gy moet het, zelfs beveel ik het u. Wie zyt gy ? wat wilt gy van my ?

« Gy weet dat er gisteren een onder-officier gedood is ?

(Wordt vervolgd.)

---

antel gehuld, langs de straten loopen ; tot hiertoe is het
policie, die hem achtervolgt, nog niet gelukt hem aen
houden.

— De laetste tempeesten die op het einde van october in het begin van november op de oostelyke kusten van merika gewoed hebben, hebben groote verliezen te weeg bragt aen den koophandel in het algemeen en aen ingene der Vereenigde-Staten in het byzonder.

— De vrouw Thomas was in eene kleine stad van het epartement der Yonne aengehouden geweest, onder eschuldiging van kinderen op te ligten en te verwisselen n de volgende omstandigheden :

Deze vrouw was gelast geweest het zoontje op te voeen der echtgenooten Boigegrain. Dit kind stierf, en de rouw Thomas om niet beroofd te worden van de bestaenniddelen welke haer voedsterkind haer opbragt, verborg y dezes dood aen geheel de wereld en wierp het lykje n het water. Van daer begaf zy zich naer Auxerre, waer y het kind schaekte der vrouw Courtie, 't welk zy later nadien aen de echtgenoote Boigegrain bestelde als het hunne zynde. Maer de moederliefde deed hare stem hooren; de vrouw Boigegrain herkende dit kind niet voor het hare, en, na veel zoekens, vernamen de bedroefde echtgenooten weldra het lot van hun kind.

De vrouw Thomas werd aengehouden, en deed volledige bekentenissen ; de beschuldigde is door voormelde regtbank pligtig herkend, zonder verzachtende omstandigheden, en veroordeeld tot tien jaren gevangzitting.

— Konkurrentie der Dagbladen. — De konkurrentie doet de reis rondom de wereld en al reizende vergroot zy, gelyk de antieke godin. Men vindt haer niet alleen te Parys en te Londen, zy is overal in het noorden en zuiden, in het oosten en het westen. De dagbladen van Weenen doen elkander eene konkurrentie aen, welke alles overtreft wat tot hiertoe in andere landen in dien aerd gedaen is.

Aldus heeft een dagblad de *Presse de grande vitesse*, gedurende verscheidene maenden reusachtige plakkaerten op de muren van Weenen doen aenplakken ; dezelve bevatteden de volgende aenkondiging in bovenmatige letters : *Alwie de* Presse de grande vitesse *van heden koopt, kan* 15,000 *dukaten winnen en zelfs nog meer.*

Gelyk men ziet, geeft dit blad behalve zyn nummer een dier lotery-biljetten, welke in de gansche uitgestrektheid van het oostenryksche keizerryk in overvloed verspreid zyn. De *Gazette des Nouvelles illustrées* heeft voor de *Presse de grande vitesse* niet willen onderdoen.

« *Ah ! gy geeft slechte lotery biljetten*, heeft zy gezegd, *welnu ! wy zullen zien* ; en zy deed plakkaerten aenplakken, welke nog grooter waren dan die van hare mededingster ; men las op dezelve :

« *Blyft staen, leest en staet verbaesd !!!* »

Men bleef staen en las, en men vernam dat elke abonnee voor een jaer volgens zynen keus eenen ring, doekspeld of een paer oorhangers bekwam, en dit alles wel te te verstaen van de eerste kwaliteit.

Frankryk.

Parys, 15 december.

Het fransch gouvernement is van zin een standbeeld op te rigten aen Napoleon I in het eiland St^te-Helena, in 't zigt der zee. Een kapitein der artillerie is gelast met de uitvoering der werken. Hy draegt al door den Keizer goedgekeurde plannen mede. De wooningen door den stichter van het vorstenhuis-Napoleon betrokken, of door degenen die hem in zyn ballingschap gevolgd hebben gaen ook ook hersteld worden. Men weet dat zy aengekocht geworden zyn door Frankryk, te samen met de gronden waerop zy stonden, dat een onde-officier van het fransch leger naer St^te-Helena gezonden is, met den titel en de bedieningen van bewaerder der grafstede van den Keizer.

— Op aenzoek van het fransch gouvernement, is het kabinet van Engeland op het punt, zegt men, van een zeker getal officieren der engelsche zeemagt naer Parys te zenden. Deze officieren die gediend hebben aen boord van het eskader gelast om den slavenhandel op de afrikaensche kusten te beteugelen, zouden gehoord worden in de kommissie met het onderzoek van het landverhuizing-stelsel gelast.

—

Parys, 16 december.

Eene zonderlinge gebeurtenis is in de gemeente Neufmarché voorgevallen. Een inwooner had eenen bedriegput gemaekt om wolven te vangen, en plaetste er eene levende gans op, om de buitengangers aen te lokken. Een voorbygenger niet wel ziende in de duisterheid wat wit dier zich bewoog, naderde by hetzelve en viel in den put, die acht voet diep was en derwyze was gegraefd dat er geen gevangene kon uitgeraken. Groot was de verwondering van den man, maer nog grooter de moeijelykheid waerin hy zich bevond ; het was slechts na lange en vruchteloze poogingen aengewend te hebben om uit zyn gevang te geraken, dat hy besloot verduldiglyk den dag af te wachten.

Nauwelyks had hy dit besluit genomen, of daer valt hem een zwaer gewigt op het lyf. Het was een wolf die, aengelokt door het aes, in den strik kwam vallen. Men zal zich een denkbeeld vormen van den schrik welke de ongelukkige daer had af te zien. Degene van het dier was al niet veel minder, want het liep seffens zich in eenen hoek van den put verbergen en bewoog zich niet meer binst ganschen nacht. Eindelyk werd het dag, het was hoogen tyd voor den gedwongen gezel van den wolf. De meester van den put trok er onzen man uit, die meer dood dan levendig was. Wat meester wolf betreft, jegens hem was men zoo goedhertig niet, hy werd zonder eenig medelyden afgemaekt.

Engeland.

Het gaet er goed in Ierland. Reeds heeft men een twintigtal franemaçonnekens opgeschept en die geelhandschoenheerkens achter de grendels gezet. Bravo !

In een land waer de volstrekste vryheid van vereeniging bestaet hebben de geheime maetschappyen geen rede van bestaen.

— Een dagblad van het protestantismus en van het liberael licht, de *Times*, herkent dat de protestantsche zendelingen niet instaet zyn in China tegen de Jesuiten te worstelen. Deze brave protestanten, zegt de *Times*, beminnen te veel hunne veiligheid en hun stoffelyk welzyn. Hunne lustige huizen zyn voorbeelden van sierlykheid, zy zitten op hun gemak te peerd of in rytuigen en leven zonder zorg. Indien wy de worsteling met de Jesuiten willen aennemen dan moeten wy eerst mannen vinden die moedig genoeg zyn om zich gedurende lange jaren tusschen de Chineesche bevolking te gaen begraven, en zich door hunnen hardnekkigen en standvastigen arbeid door een klein aental Christenen weten te omringen. Deze erkentenis van den *Times* is belangryk.

China.

De *Moniteur des Legers* bevestigt de tyding die wy reeds gegeven hebben wegens de inwendige beroerten die in Cochinchina zouden ontstaen zyn. Het is in Tonking dat zy zouden uitgeborsten zyn, en volgens eenen brief uit Manilla van 23 october, zou het opperhoofd des opstands een prins wezen van het stamhuis der Trinh, wiens vader, slechts in 1851 overleden, in Tonking eene uitnemende volksliefde genoot.

Dit stamhuis heeft geheerscht, te samen met hetgene der Lê tot het einde der 18^e eeuw ; het werd ontroond door overweldigers Tay-Son genoemd. Deze laetsten behielden maer weinige jaren het gezag en werden zelve overwonnen by gevolg van een hardnekkig gevecht, door Hoang-Dê, van het stamhuis Nguyen, die, na zynen zegeprael, Tonking vereenigde met Cochinchina en in 1802 den naem van Gia-Long aennam. Deze prins beschermde de Franschen en de katholyken, aen dewelke hy overigens alles verschuldigd was.

Zyne opvolgers, Minh-Menh, Thien-Tri en Tu-Duc hebben volkomenlyk van politiek veranderd en men kent reeds de bloedige vervolgingen en wreedheden van dezen laetste, den regerenden Keizer, jegens de christenen.

Men zegde te Manilla, voegt de *Moniteur des Legers* er by, dat de nieuwe pretendent de beste beschikbheden toonde opzichtens de christenen, en men weet dat zyn vader, in 1837 zyne regten willende doen gelden, gezocht had zich de christene bevolkingen toe te voegen. Welhaest zullen wy weten tot hoe verre deze tydingen echt zyn, want de pater Rivas, naer Tonking gezonden om den toestand te onderzoeken, is den 14 october vertrokken om zyne zending te vervullen.

Zeker is het toch dat, volgens de berigten uit Tonking en Cambodge ontvangen, de algemeene toestand des lands in war en oproer is. Men begrypt dat de admirael Rigault de Genouilly, opperbevelhebber van den krygstogt en die zich in 't midden van verscheidene miljoen zielen bevindt, zich heeft willen verzekeren wegens den staet van zaken, alvorens zyne groote krygsverrigtingen te ondernemen naer het middenpunt des lands.

WINTER.

Moê van 't ingespannen poogen
Van haer moederlyken schoot,
Moê van leven uit te breiden,
Zien wy de Aerd zich overspreiden
Met het rouw kleed van de dood.
't Hoofd van sluimer overladen,
Rukt zy, hygend naer het graf.
Bladerkroon en bloemsieraden
Van heur vlecht en boezem af.

De adem, die haer borst bezielde,
't Vuer, dat door heur aders krielde,
Zyn gedoofd en uitgebluscht.
Lucht en hemel spannen samen
In haer somber grafmuzyk
By 't gebrom der noordorkanen :
Lucht en hemel storten tranen,
Die verstyven op haer lyk.
In de plaets van kruid en lover,
Strooit de wind er vlokken over
Van het reinste vochtkristal.
Rust, ô rust, gy vruchtbre moeder,
Tot u 't woord van d'Albehoeder
Uit dees doodslaep wekken zal !

Alles sneeft. — Bedrukte loten,
In uw moeder wortelvast !
'k Zie u sap en voedsel derven :
'k Zie u, rank voor rank versterven,
Uitgedroogd van stam en bast.
Zonder morgenglans of kleuren,
Zie ik d'ochtend met u treuren,
Als zy door de nevels ziet.
Ach ! de dagtoorts schroomt te klimmen,
En, verheldert zy de kimmen,
Zy verlicht den hemel niet.

Welk een lot bedreigt u allen,
Burgers van 't ontbladerd bosch !
Waer zult gy den nood ontschuilen !
Vlugt, o vlugt naer diepe kuilen,
Vliedt naer waterpoel en rots !
Van den honger opgedreven,
Huilt, dat woud en velden beven,
Wolf en tyger om zyn aes :
Gy, zoekt gy in andre luchten
Lenteloof en zomervruchten,
Hier heeft slechts verwoesting plaets !

Stille doodslaep, zoo ontzaglyk
By het zwygen der natuer !
Hoe verbazend, hoe ontzettend,
Hoe beklemmend, hoe verplettend,
Is me u aenblik in dit uer !
Ach ! myn boezem schynt te breken ;
De adem dreigt te blyven steken ;
't Bloed vloeit rugwaerts als verschrikt :
Borst en kniën trillen, beven,
En de welbron van het leven
Wordt in 't levensvocht verstikt !

Hoe ! gaet alles dan verloren ?
Stort het leven weêr in 't niet ? —
Neen, die aenblik van vernieling
Is behouding en bezieling,
Die de omzigbre Magt gebiedt.
Ja, die doodslaep is een zegen,
Die een schepping op kan wegen :
Doodslaep, die het leven teelt !
Die, voor de uitgeputte krachten,
Stroomen levens geeft te wachten,
Waer des Scheppers hand in speelt.

In het sneewbed neêrgedoken,
Leeft de beer van eigenbloed.
Op den grond der waterplassen
Wordt de zwaluw der moerassen
Door den stillen slaep gevoed.
Duizend der gevlerkte dieren,
Duizend die door 't zandbed zwieren,
Sluimrend ter ontdekking in :
Duizend, met de vonk van 't leven
Van den eierdop omgeven,
Tot des levens aenbegin.

Haest vernieuwt zich geest en adem,
Jeugd, en bloei, en vaeg, en lust !
Als 't geblaes der westenwinden
De elementen gaet ontbinden,
En het aerdryk wakker kust.
Als natuer by 't bly ontwaken,
Met een nieuwen gloed aen 't blaken.
In vernieuwden glans verryst ;
En een wereld, nieuw herboren,
Met vernieuwde jubelkoren
De almagt van heur Schepper pryst.

Rust dan, rust, ô vruchtbre moeder !
Rust, ô aerdryk, rust uw schoot !
Rust, ô kiem van bloei en leven,
Rust in dit uw schynbaer sneven,
Tot der lenten morgenrood !
Ook uw doodslaep voel ik naken :
Moê van sloven, moê van waken,
Helt myn ligchaem naer het graf :
Maer de lentedag zal schynen
Door de zwarte grafgordynen,
En ik breek myn sluimer af.

BILDERDYK.

BURGERLYKE STAND DER STAD TONGEREN.

van den 17 tot den 23 december 1858.

GEBOORTENS 3. — 1 jongen, 2 meisjes.

HUWELYKEN 0.

STERFTENS 4. — 0 mannen, 2 vrouwen, 1 jongen, 1 meisje.

Anna-Catharina Schoefs, echtgenoote van Hendrik Verhaegen, 35 jaren. — Anna-Catharina Corhamers, weduwe van Franciscus Philips, 62 jaren. — Maria Margaretha Stoffels, 10 maenden. — Maria-Joseph-Robert Gustave Van der Heyden, student, 17 jaren.

HANDELSBERIGTEN.

TONGEREN, den 23 december.

Tarwe, *froment*, de zak van 103 kilos.	fr.		21-00	af 0,50
Rogge, *seigle*, »	»	17-25 tot	17-50	af 0,25
Gerst, *orge*, »	»	»	21-00	
Spelt, *épeautre*, »	een mud	20 50 tot	20-75	af 0,50
Haver, *avoine*, »	75 kilos.		16-50	op 0,50
Brood, *pain*, den kilo.			0,18	

LUIK, den 20 december.

Tarwe, *froment*, de 103 kilos	fr.	23-50 tot	24-50	af 0,50
Rogge, *seigle*, « 94 »	»	17-00 tot	17-25	
Gerst, *orge*, « 94 »	»		20-00	
Spelt, *Epeautre*, de 112 »	»	20-00 tot	20-50	
Haver, *avoine*, de 150 »	»	29-50 tot	31-50	af 1,50

AUBEL, den 20 december.

Tarwe, *froment*, den hectoliter	fr.		18-63	af 0,66
Rogge, *seigle*, »	»	»	14-50	af 0,25
Gerst, *orge*, »	»	»	15-00	
Haver, *avoine*, »	»	»	10-00	

WAREMME, den 21 december.

Tarwe, *froment*, 100 kilos.	»	23-78	
Spelt, *épeautre*, »	»	17-91	
Rogge, *seigle*, »	»	19-68	
Haver, *avoine*, »	»	22-50	

HASSELT, den 21 december.

Tarwe, *froment*, 100 kilos.	fr.	22-80	af 0,70	
Rogge, *seigle*, »	»	17-50	op 0,50	
Gerst, *orge*, »	»	21-80	op 0,80	
Haver, *avoine*, »	»	24-00		
Genever, *genièvre*, »	»	60-00	op 2,00	

BRUSSEL, den 17 december.

Tarwe, *froment*, den hectoliter	fr	19-47	op 0,04	
Rogge, *seigle*, » »	»	12-78	af 0,07	
Gerst, *orge*, » »	»	00-00		
Haver, *avoine*, » »	»	23-77	af 0,38	

LEUVEN, den 17 december.

Tarwe, *froment*, de 100 kilos.	fr.	23-76 tot	24-12	
Rogge, *seigle*,	»	16-98 tot	17-66	af 0,19
Gerst, *orge*,	»		20-86	af 0,25
Haver, *avoine*,	»		10-66	af 1,16
Koolzaed, *graine de colza*,	»		00-00	
Koolzaedolie, *huile de colza*,	»		89-32	
Gezuiverde dito, *dito épurée*.	»		94-32	
Leynolie, *huile de lin*,	»		72-63	